

ÖNCEKİ ÖĞRENMELERİN TANINMASI VE KALİTE GÜVENCESİNİN SAĞLANMASINA İLİŞKİN USUL VE ESASLAR

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 - (1) Bu Usul ve Esasların amacı, önceki öğrenmelerin tanınması ve kalite güvencesinin sağlanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2 - (1) Bu Usul ve Esaslar, 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 255 inci maddesi ile 19/11/2015 tarihli ve 29537 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi'nin Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 8 nci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 - (1) Bu Usul ve Esasların uygulanmasında;

- a) Çerçeve: Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi'ni,
- b) Daire Başkanlığı: Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi Dairesi Başkanlığını,
- c) Doğrulama: Bir adayın önceki öğrenmelerinin belgelendirilmesi için gerçekleştirilen tanımlama, dokümantasyon, değerlendirme ve belgelendirme aşamalarını içeren konu uzmanları tarafından gerçekleştirilen değerlendirme, iyileşme ve uygunluğa onay verme faaliyetlerini,
- ç) Kalite güvencesi: Yeterliliklerin belirlenen kalite standart ve ölçütlerini karşılmasını sağlayan planlama, uygulama, değerlendirme, raporlama ve kalite iyileştirme faaliyetlerini,
- d) Koordinasyon Kurulu: Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi Koordinasyon Kurulunu,
- e) Kurul: Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi Kurulunu,
- f) Kurum: Meslekî Yeterlilik Kurumunu,
- g) Öğrenme kazanımı: Herhangi bir öğrenme sürecinin tamamlanmasından sonra bireyin sahip olduğu bilgi, beceri ve yetkinlikleri,
- ğ) Önceki Öğrenmenin Tanınması: Bireyin bir yeterliliğe hak kazanması veya bir eğitim programının bir kısmından muaf tutulması için daha önce örgün eğitim, yaygın eğitim

ve serbest öğrenme yoluyla kazandığı kredilerin ve öğrenme kazanımlarının tanınması faaliyetlerini,

h) Sorumlu Kurum: Eğitim ve öğretim sistemindeki yeterliliklerin belirlenmesi, tanımlanması ve sunulmasıyla ilgili yasal düzenlemeleri, işlemleri ve koordinasyonu yürüten kurum ve kuruluşları,

ı) Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi: Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi ile uyumlu olacak şekilde tasarlanan; ilk, orta ve yükseköğretim dâhil, mesleki, genel ve akademik eğitim ve öğretim programları ve diğer öğrenme yollarıyla kazanılan tüm yeterlilik esaslarını gösteren ulusal yeterlilikler çerçevesini,

ı) Türkiye Yeterlilikler Veri Tabanı: Tüm yeterliliklerin öğrenme kazanımı yaklaşımına uygun olarak tanımlandığı ve sınıflandırıldığı, Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi ile uyumlu veri tabanını,

j) Yeterlilik: Diploma, sertifika ve mesleki yeterlilik belgesi gibi sorumlu kurum tarafından bireyin öğrenme kazanımlarını belirli ölçütlere göre edindiğinin bir değerlendirme ve geçerlilik kazandırma sürecinin sonunda tanınması halinde elde edilen resmi belgeyi,

k) Yeterlilik formu: Yeterliliğe ilişkin amaç, öğrenme kazanımları, seviye, ölçme ve değerlendirme yöntemleri, giriş ve başarıma şartları, ilerleme yolları gibi temel bilgilerin tanımlandığı dokümanı,

l) Yeterlilik türü: Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi'nin aynı seviyesinde yer alan ve işlevleri, öğrenme kazanımları, kredi değerleri veya yönelimleri açısından benzerlik gösteren yeterliliklerin sınıflandırıldığı yeterlilik gruplarını,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Önceki Öğrenmelerin Tanınmasına İlişkin Görev, Yetki ve Sorumluluklar

Görev, yetki ve sorumluluklar

MADDE 4 - (1) Sorumlu kurumlar, önceki öğrenmelerin tanınması sürecinin bu Usul ve Esasların 12 nci maddesindeki ilkelerle uyumlu ve 6 ncı maddesinde yer alan aşamalarla gerçekleştirilmesinin sağlanmasına ve sürdürmesine ilişkin gerekli önlemleri almak ve talep edilen bilgi ve formları sağlamaktan sorumludur. Sorumlu kurum, Önceki Öğrenmelerin Tanınması için bildirdiği prosedüründe bir güncellenme olması durumunda Kurulu bilgilendirir.

(2) Kurum, sorumlu kurumlar tarafından beyan edilen prosedürü, incelemek ve Kurul ile Koordinasyon Kuruluna sunmak için gerekli iş ve işlemleri yürütmekten sorumludur.

(3) Kurul, sorumlu kurumun prosedürünü değerlendirmek ve bu prosedüre ilişkin yönlendirmeler yapmaktan sorumludur.

(4) Koordinasyon Kurulu, sorumlu kurumların önceki öğrenmelerin tanınması prosedürleri açıklamaları doğrultusunda, Kurulun tavsiye kararlarını dikkate alarak, karara bağlamaktan sorumludur.

Sorumlu kurumlar

MADDE 5 - (1) Bu Usul ve Esaslar kapsamında sorumlu kurumlar şunlardır:

a) Millî Eğitim Bakanlığının yetki ve sorumluluğundaki eğitim ve öğretim yeterlilikleri için Millî Eğitim Bakanlığı,

b) Yükseköğretim kurumlarının yetki ve sorumluluğundaki eğitim ve öğretim yeterlilikleri için Yükseköğretim Kurulu onayıyla yükseköğretim kurumları,

c) Mesleki Yeterlilik Kurumunun yetki ve sorumluluğundaki mesleki yeterlilikler için Kurum,

ç) Diğer yeterlilikler için ilgili mevzuatında veya uluslararası sözleşmelerde belirtilen kurum ve kuruluşlar.

(2) Birinci fıkranın (ç) bendi kapsamına giren sorumlu kurumları Kurum belirler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Önceki Öğrenmelerin Tanınması ve Kalite Güvencesinin Sağlanması Bileşenleri

Önceki öğrenmenin tanınması aşamaları

MADDE 6 - (1) Önceki öğrenmelerin tanınması prosedürünün içermesi gereken aşamalar şunlardır.

a) Tanımlama

b) Dokümantasyon

c) Değerlendirme

ç) Belgelendirme

Tanımlama

MADDE 7 - (1) Tanımlama aşamasında, tanıma sürecinde değerlendirilecek adayın bilgi, beceri ve yetkinliklerinin neler olduğu ortaya çıkarılır. Önceden edinilen kazanımların farkına varılması sağlanır.

(2) Tanımlama aşaması, öz değerlendirmeye imkân veren standartlaştırılmış bilgi işlem teknolojileri araçları ile desteklenebilir fakat daha çok danışman ve rehberlerin adayla

diyaloğa girebileceği ve onu uygun seçenek ve araçlara yönlendirebileceği görüşmelerin yapılması ile gerçekleştirilebilir.

(3) Bu aşamada aday doğrulama sürecinin eğitim-öğretime kıyasla maliyeti ve faydaları hakkında bilgilendirilir.

(4) Önceki öğrenmelerin tanınması seçeneği tercih edilirse, adayla beraber doğrulamada tercih edilecek doğrulama yöntemi seçilir.

Dokümantasyon

MADDE 8 - (1) Dokümantasyon aşamasında, tanımlama aşamasında ortaya çıkarılan öğrenme kazanımlarının edinildiğine dair kanıtlar ortaya konulur.

(2) Bu aşamada adayın özgeçmişi ile kariyer geçmişi içeren bir dosya hazırlanır.

(3) Hazırlanan dosyada, öğrenme kazanımlarını ortaya koyan kanıt niteliğinde çeşitli belgeler ve ürün örnekleri bulunabilir.

(4) Doğrulama uygulamalarının yazılı belgelerden, ürün örnekleri ve uygulamaya kadar farklı kanıt türlerine açık olması gerekir ve bu kanıtlar edinilen öğrenme kazanımlarına ilişkin fikir vermelidir.

(5) Sadece görev veya pozisyonların listelenmesi öğrenme kazanımları açısından yeterli bir kanıt olarak sayılmaz.

Değerlendirme

MADDE 9 - (1) Değerlendirme aşaması, adayın edindiği öğrenme kazanımlarının belirli referans noktalarını ve/veya standartları karşılama düzeyinin belirlenmesi sürecidir.

(2) Bu çerçevede, değerlendirme yazılı ve belgeye dayanan kanıtlar kadar başka kanıt türlerini de içerebilir.

(3) Değerlendirme aşamasında, önceki öğrenmelerin tanınması sürecinin kalite güvencesinin güvenilirliğini sağlayabilmek nedeniyle, değerlendirme araçları ve süreçleri mümkün olduğu kadar şeffaf şekilde sunulmalıdır.

(4) Karşılıklı güvenin tesis edilmesi için, doğrulama sürecinin değerlendirme dâhil tüm aşamalarının eleştirel inceleme/denetime açık olmasını sağlayan sağlam kalite güvence düzenlemelerinin hayata geçirilmelidir.

(5) Kalite güvencesinin sağlanabilmesi için öğrenme kazanımlarına dayalı standartlar kullanılmalıdır.

(6) Öğrenme kazanımlarına dayalı bir değerlendirme aşamasında öğrenme yeri ve süresi gibi belirli girdilerden ziyade, bireyin neyi bildiğine, anladığına ve yapabildiğine odaklanılır.

(7) Doğrulama yönteminde uygulanan değerlendirmede, öğrenme kazanımlarının bireysel özgünlüğü nedeniyle yazılı sınavlar ve pratik uygulamalar gibi farklı değerlendirme araçlarının birlikte kullanılması gereklidir.

Belgelendirme

MADDE 10 - (1) Belgelendirme aşaması, tanımlanan, dokümente edilen ve değerlendirilen öğrenme kazanımlarının resmi bir belgeye dönüştürülmesidir.

(2) Belgelendirme aşamasının tamamlanması için belirli standartlar temel alınarak öğrenme kazanımlarının edinildiğini resmi olarak onaylayan bir sonuç değerlendirmesi gerekir.

(3) Yapılan bu son değerlendirmeyle; yeterliliğe hak kazanmaya, yeterlilikle sonuçlanacak bir sınava veya eğitim programına giriş hakkını elde etmeye veya herhangi bir yeterliliğe yönelik kredilerden veya bazı program şartlarından muafiyeti sağlanmasına karar verilebilir.

(4) Son değerlendirme neticesinde adayın herhangi bir kazanımı elde etmediğine kanaat getirildiğinde bu durum gerekçelendirilerek kendisine yazılı olarak bildirilir.

(5) Mümkün olan durumlarda tüm öğrenme yolları için aynı yeterlilikler düzenlemelidir. Yeterliliğin tamamı elde edilemeyeceği durumlarda adayın kazanımlarını belgelendirebilmesi adına farklı belgeler düzenlenebilir.

Kalite güvencesi

MADDE 11 - (1) Önceki öğrenmelerin tanınması kapsamında düzenlenecek yeterliliklerin kalite güvencesi, Kalite Güvence Yönetmeliği'ne uygun olarak sağlanır.

(2) Yeterliliklerin kalite güvencesi, sorumlu kurumlar tarafından Kurula sunulmuş kalite güvence belgesi esas alınarak değerlendirilir.

Önceki öğrenmelerin tanınması ilkeleri

MADDE 12 - (1) Önceki öğrenmelerin tanınması için gerçekleştirilecek aşamalar aşağıda yer alan ölçütlere göre sorumlu kurumlar tarafından gerçekleştirilir.

a) Önceki öğrenmelerin tanınması için gerekli aşamalar yasal olarak güvence altına alınır.

b) Süreçte gerçekleştirilecek aşamalarda kimlerin ve hangi birimlerin sorumlu olduğu açıkça belirtilir.

c) Aşamaların gerçekleştirilebilmesi için ilgili birimlere uygun kaynaklar tahsis edilir.

ç) Yeterlilikler öğrenme kazanımları ile tanımlanır ve buna uygun ölçme ve değerlendirme yöntemleri uygulanır.

d) Doğrulama uygulamasının gerçekleştirilebilmesi için gerekli asgari öğrenme kazanımları her bir yeterlilik türü için belirlenir, sorumlu kurumca istenirse ayrıca yeterlilik formunda belirtilir.

e) Önceki öğrenmelerin tanınması kapsamında düzenlenecek yeterliliklerin kalite güvencesi, Kalite Güvence Yönetmeliği'ne uygun olarak sağlanır.

f) Önceki öğrenmelerin tanınması kapsamında gerçekleştirilen tüm belgelendirmelerde Çerçeve bağlantısı sağlanır ve uygun bir seviye tanımlaması yapılır.

g) Süreçte gerçekleştirilen tüm aşamalarda adaylar için Danışmanlık ve Rehberlik hizmeti sunulur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Önceki Öğrenmelerin Tanınması Prosedürünün Değerlendirilmesi, İlanı ve Karar Bağlanması

Önceki öğrenmelerin tanınması prosedürünün değerlendirilmesi

MADDE 12 - (1) Önceki öğrenmelerin tanınması için gerçekleştirilecek prosedürler Sorumlu Kurumlar tarafından bir kılavuz olarak hazırlanır ve Kuruma iletilir.

(2) Daire Başkanlığı tarafından incelenen kılavuz bu usul esasta yer alan aşamaları ve ölçütleri kapsamaması durumunda Kurul gündemine getirilir.

(3) Kurul gündemine getirilen kılavuz hakkında Kurul üyelerinin değerlendirmeleri alınarak nihai hale getirilir.

Önceki öğrenmelerin tanınması prosedürünün ilan edilmesi

MADDE 13 - (1) Kurul'un önerileri dikkate alınarak nihai hale getirilen Kılavuz TYÇ internet sitesinden ve Sorumlu Kurumun tüm kanallarından ilgili birimlerine ilan edilir.

(2) Kılavuzun uygulanması ve önceki öğrenmelerin tanınması hakkında sorumlu kurumun tüm teşkilatlarında sorumlu kurum ve Daire Başkanlığı işbirliğinde bilgilendirmeler ve eğitimler sağlanır.

Kılavuzun Koordinasyon Kurulunda karara bağlanması

MADDE 14 - (1) Sorumlu kurumun başvurusuna herhangi bir itirazın oy olmadığı durumlarda Kurul kararı ile kılavuz uygun kabul edilir.

(2) Kurul üye tam sayısının beşte birinin itirazının söz konusu olduğu durumlarda ise Koordinasyon Kurulu'nun gündemine getirilerek karar bağlanır.

(3) Koordinasyon Kurulunun nihai kararı, karar tarihinden itibaren 15 gün içinde Daire Başkanlığı tarafından sorumlu kuruma bildirilir ve internet sitesinde duyurulur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Önceki Öğrenmelerin Tanınması Prosedürünün güncellenmesi

MADDE 15 - (1) Kurul veya Koordinasyon Kurulu aracılığı ile ilan edilen prosedürün güncellenmesi halinde, güncel kılavuz tekrar Kurul gündemine getirilebilmesi amacıyla sorumlu kurum tarafından Kuruma iletilir.

Şikayet ve itirazlar

MADDE 16 - (1) Bu Usul ve Esaslar kapsamındaki karar ve işlemlere ilişkin şikâyet ve itirazlarda “Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi’nin uygulanmasına ilişkin verilen kararlar hakkında yapılacak itirazlarda izlenecek usul ve esaslar” hükümleri uygulanır.

Yürürlük

MADDE 17 - (1) Bu Usul ve Esaslar, Koordinasyon Kurulunun onayıyla yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 18 - (1) Bu Usul ve Esaslara ilişkin hükümleri, Koordinasyon Kurulunun onayıyla Kurum Başkanı yürütür.